

XV. *Regeling van het geneeskundig Staatstoezicht enz.* (Beraadslaging over wets-ontwerp I.)

aanwijst waar de kundigheden kunnen worden verkregen? Men zal er toe moeten komen om elders dan aan de hoogeschoolen de gelegenheid te openen de om vereischte kundigheden te verkrijgen, terwijl, wanneer aan de hoogeschoolen het hooger onderwijs ware verbeterd, daàr de plaats zou zijn om dien schat van kennis te verkrijgen welke de universiteit moet aanbieden.

De inspecteurs. De Minister heeft gezegd, dat zij niet zijn eene dwingende magt. Niet direct, het is waar, maar wel indirect. Wanneer de inspecteur wenken geeft aan den Minister, wanneer de Minister schrijft aan Gedeputeerde Staten en deze aan de plaatselijke besturen, dan is de inspecteur indirect la force motrice, die de zaak in beweging brengt en dan volgt la douce violence. De inspecteur kan de gemeentebesturen alzoo indirect noodzaken maatregelen te nemen, die hij noodig oordeelt.

Het openbaar ministerie, zegt men, moet vervolgen. Maar de inspecteur zal zich wenden tot dat openbaar ministerie met zijn klagten. Ik geloof dat er eene zeer groote indirecte magt aan den inspecteur wordt gegeven.

Eindelijk de homoeopathie. Ik herhaal dat ik het beginsel om de artsijbereidkunst van de geneeskunst af te scheiden niet wraak. Maar ik vraag: moest er op dit beginsel geene uitzondering worden toegelaten, wanneer men althans wil erkennen, dat de homoeopathie eene wetenschap is? Dit is de vraag die ik gedaan heb en die in de wet eene bevredigende oplossing had kunnen vinden. De homoeopathie zal nu niet kunnen uitgeoefend worden. In enkele groote steden heeft men wellicht apotheken, die homoeopathische middelen afleveren, maar in bijna alle gemeenten heeft men die niet en daarom zal de toepassing der homoeopathie onmogelijk zijn.

De heer **Thorbecke**, Minister van Binnenlandsche Zaken. [Deze rede zal nader worden medegedeeld.] II.

De beraadslaging wordt gesloten.

Het wets-ontwerp regelende het geneeskundig Staatstoezicht enz., daarna in zijn geheel aan de stemming onderworpen, wordt met 26 tegen 8 stemmen aangenomen.

Voor hebben gestemd de heeren: van Beeck Vollenhoven, Cost Jordens, Blankenheym, Smit, van Swinderen, de Vos van Steenwijk, Fransen van de Putte, van Eysinga, Verschoor, Hengst, Geertsema, van Sasse van Ysselt, Hein, Tonckens, Sassen, Huydecoper van Maarsseveen, van Vollenhoven, van der Lek de Clercq, Viruly, Beerenbroek, Boreel van Hogelanden, Messchert van Vollenhoven, van Andringa de Kempenaer, van Aylva van Pallandt, van Nispen van Pannerden en de Voorzitter.

Tegen hebben gestemd de heeren: Taets van Amerongen, 't Hooft van Benthuisen, van Weel, van Meeuwen, Schimmelpenninck van der Oije, Hartsen, Cremers en van Rhemen van Rhemenshuisen.

De Voorzitter deelt mede:

1°. dat de heer Michiels van Kessenich door huisselijke aanlegenheden genoodzaakt is geworden de residentie te verlaten.

Dit bericht wordt voor kennisgeving aangenomen.

B. dat de Commissie van Rapporteurs gereed is met haar Verslag over het wets-ontwerp houdende goedkeuring van het verdrag betreffende de suikerbelasting tusschen Nederland, België, Frankrijk en Engeland.

Dit stuk zal worden gedrukt en rondgedeeld en de beraadslaging over het wets-ontwerp gehouden worden op Donderdag, den 1sten Mei, des voormiddags ten 11 ure.

De beraadslaging wordt daarop verdaagd tot den volgenden dag, des voormiddags ten 11 ure.

VERSLAG UITGEBRAGT IN DE ZITTING VAN 30 MEI.

VERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS
ontrent het wets-ontwerp tot goedkeuring van het verdrag betreffende de suikerbelasting tusschen Nederland, België, Frankrijk en Engeland.

Terwijl het thans ter goedkeuring aangeboden verdrag tusschen vier bevriende mogendheden door de leden eener afdeeling gunstig opgenomen werd en geene aanleiding gaf tot eenige aanmerking, was er in de overige afdeelingen meer of minder verschil van gevoelen omtrent de beginselen van deze internationale regeling van het heffen en teruggeven of afschrijven van de suikerbelasting. De groote meerderheid betoonde zich echter geneigd het tractaat goed te keuren, daar men het thans geraden achtte in het belang van die regeling over sommige bezwaren heen te stappen.

1. Die leden, welke het meest op zulke bezwaren meenden te moeten drukken, wezen inzonderheid op het thans aangenomen typenstelsel, waarin vooral de groote moeilijkheid gelegen is om eene zoo wenschelijke eenheid tusschen de contracterende partijen te handhaven. Dit stelsel werd viciëus genoemd, omdat het uit zijnen aard de ongelijkheid in de hand schijnt te moeten werken. Men vreesde dat dit bij de uitvoering maar al te zeer blijken zal en dat de Nederlandsche suiker-industrie daardoor aan de vreemde zal worden opgeofferd. De handel heeft zich dan ook reeds bij voorraad bijna eenparig tegen het typenstelsel verklaard. De belangen van Engeland en van Nederland loopen sterk uiteen. Engeland heeft vooral belang bij de suikers van mindere qualiteit, terwijl Nederland bijna uitsluitend de markt heeft van de hogere nommers. Indien men, met verzaking der eenheid, het typenstelsel invoeren wil, dan ontstaat er behoefte aan meerdere classificatie. Had men in deze materie consequent willen handelen, waarom dan niet liever de toevlugt genomen tot eene algeheele afschaffing van de suikerbelasting of tot raffinaderijen en entrepôts? Het typenstelsel opent de deur voor velerhande misbruiken en zal in de uitvoering zeker mank gaan, wanneer het niet in al de contracterende Rijken met de meeste naauwgezetheid in praktijk gebragt wordt.

Het voordeel, dat in België en Frankrijk aan de beetwortel-suikerfabricatie wordt toegekend, is ook zeer bedenkelijk. Sommige leden meenden dat nu reeds goed ingerigte fabrieken van die soort hooger rendement verkrijgen dan 1,5 pond per vat sap en zelfs 1,8 pond bereiken kunnen. Al moge dit thans nog niet algemeen geschieden, dan zal de wetenschap, die, ook bij deze fabricatie, haar laatste woord nog niet gezegd heeft, haar wellicht spoedig daartoe in staat stellen. Wanneer dit plaats heeft en eene der contracterende partijen verhoogt den aanslag der beetwortelsuiker niet, om het belang van zijnen landbouw te bevorderen, dan zullen de fabrikanten van die suiker, ten koste der raffinadeurs van riet-suiker, groote voordeelen genieten. — Sommige leden meenden de Regering nu reeds te moeten waarschuwen, dat zij niet al te vrijgevig zij in het verminderen van de differentiele regten op Java, vermits alsdan verzwakt zoude worden de compensatie, die Nederland bezit voor het stelsel van sur- en détaxes, 't welk Frankrijk zich voorbehouden heeft ten behoeve van zijne suikers, uit de Fransche kolonien, met eigen vlag aangevoerd.

2. Deze bedenkingen werden door onderscheidene leden met nadruk wedersproken. Men beweerde dat het typenstelsel nu reeds den grondslag van den suikerhandel uitmaakt, en alleen den juisten maatstaf in deze materie aan de hand geeft. Eene afschaffing van de suikerbelasting wordt verboden door het belang van de schatkist, en het stelsel van entrepôt is in Engeland genoegzaam gebleken niet houdbaar te zijn uit hoofde van de noodwendig daarmede gepaard gaande fiscaliteit. De bescherming, die aan de beetwortelsuikers wordt toegekend, kan niet geheel ontkend worden, maar zij is ook uit den aard der zaak zelve niet geheel weg te nemen. Daarentegen beschouwde men het als een groot voordeel, dat Frankrijk eindelijk ernstige stappen doet om zijn behoudend, ja bijna prohibitief handelsstelsel te laten varen en zich geneigd betoont een nieuw vrijgevig stelsel in te voeren. Niet alleen de suiker-industrie heeft belang daarbij, maar ook voor vele andere takken van nijverheid kan die verandering van handelsbeginsel in Frankrijk groote voordeelen afwerpen. Men behoort derhalve aan dat land de hand te reiken en sommige bezwaren ter zijde te stellen. Buitendien zal er uit het verdrag een nieuw voordeel ontspruiten, dat de sui-

kers uit onze West-Indische kolonien, uit Brazilië, Cuba enz., die uit hoofde van het uniformregt niet konden worden ingevoerd, nu eene geopende markt zullen vinden. Dit zal den bloei van onze West-Indische bezittingen zeer bevorderen en tot uitbreiding van onzen buitenlandschen handel strekken.

De meeste leden, die zich met het gesloten verdrag vereenigen, of althans daarin berusten konden, waren daarin eenstemmig, dat eene verandering der bestaande handelswetgeving betreffende de suiker allezins noodzakelijk, en dat de vorm van een verdrag, gelijk het onderhavige, daarvoor als de meest doelmatige is aan te merken. Men kon het dus goedkeuren dat de Regering het hare gedaan heeft, om aan het stelsel van bescherming een einde te doen komen, en verblijdde zich dat er nu een ernstige stap vooruit gedaan wordt, om tot een geheel vrij-handelsstelsel en eene geheel vrije behandeling der industrie te geraken.

3. In ééne afdeeling heeft men zich zeer bevreesd getoond, dat art. 13 van het verdrag aanleiding zoude kunnen geven tot eene voor onze suikerraffinaderijen, in verband met art. 4 der bepalingen nopens den suikeraccijns, inderdaad zoo goed als vernietigende uitlegging, hierin bestaande, dat er in een der contracterende Staten verschil zoude kunnen ontstaan tusschen het invoerregt op de suiker en den drawback. De Regering heeft ten aanzien van dit punt op eene vraag, in het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer gedaan, geen voldoende antwoord gegeven. Zij zegt in hare Memorie van Beantwoording: »De beide alinea's van art. 13 laten, naar het inzien der Regering, geene andere uitlegging toe, dan die waarop in het Voorloopig Verslag wordt gewezen.» Maar in dat verslag werd geene uitlegging gegeven, alleen eene vraag gedaan: op de bepaalde beantwoording waarvan men alsnog den hoogsten prijs meende te moeten stellen. Men verlangde dus van de Regering te vernemen: welke is de beteekenis van art. 13 van het tractaat?

4. Ook werd nog in eene andere afdeeling gevraagd, of, nu een verdrag tusschen de vier contracterende mogendheden is gesloten, er geen bezwaar kan ontstaan met betrekking tot het heffen der hier bedoelde regten door die Staten, welke zich niet bij het tractaat gevoegd hebben, bijv. die welke tot het Tolverbond behooren.

5. Bij art. 4 van het verdrag wordt het aan de contracterende partijen vrijgelaten een eenigen drawback of afschrijving van belasting toe te staan of te zullen toestaan, ten gevolge waarvan sommigen dit zullen kunnen doen, anderen wellicht niet. Enkele leden in eene afdeeling hebben gevraagd, of door deze vrijheid voor de toekomst niet te veel inbreuk zal kunnen worden gemaakt op de eenvormigheid van regten, die men voor dit geheele onderwerp te regt zoo wenschelijk geacht heeft.

6. Art. 16. Eindelijk vroeg men in eene afdeeling, of het aan sommige Staten vrij staan zal den aanslag van de beetwortelsuikerfabrieken te regelen naar het hectolitre sap, of naar het zuiver rendement.

Nadat deze bedenkingen aan de Regering waren medegedeeld, is van haar ontvangen de navolgende

MEMORIE VAN ANTWOORD.

»Het is der Regering hoogst aangenaam uit het verslag te mogen ontwaren dat de groote meerderheid der Kamer zich geneigd betoond heeft het tractaat goed te keuren en dat het zelfs in ééne der afdeelingen zoo gunstig is opgenomen, dat het aldaar tot geen de minste aanmerking aanleiding gaf.

1 en 2. Die leden, bij wie meer of min verschil van gevoelen bestond over de beginselen van deze internationale overeenkomst, en die nog het meest op sommige bezwaren tegen het verdrag meenden te moeten drukken, hebben deze ontwikkeld in de eerste paragraaf van het verslag; doch hunne bedenkingen worden in de tweede paragraaf onmiddellijk door onderscheiden leden met nadruk en zeer juist weersproken en de Regering kan dus daarbij slechts enkele opmerkingen voegen.

In de eerste plaats wordt het typenstelsel viciëus genoemd, omdat het uit zijnen aard de ongelijkheid in de hand schijnt te moeten werken, en omdat men vreesde dat de Nederlandsche suiker-industrie daardoor aan de vreemde zal worden opgeofferd.

De Regering mag er al aanstonds de aandacht op vestigen, dat het middel, hetwelk in de eerste paragraaf wordt aangegeven om het typenstelsel te vermijden, het alternatief om of de suiker-

belasting af te schaffen of in entrepôt te doen raffineren, niet gelukkig gekozen is. Het eerste gedoogen de billijke eischen der schatkist niet, het tweede, zoo als reeds in het verslag zelf gezegd wordt, is in Engeland proefondervindelijk afgekeurd en zou bovendien in Nederland, waar de raffinaderijen in de meest bevolkte steden zijn gevestigd, onmogelijk zijn toe te passen.

Het typenstelsel, het is niet te ontkennen, heeft enkele eigenaardige bezwaren, maar bij de omstandigheid, dat dit stelsel boven elke andere regeling de minste bezwaren met zich brengt; dat de daaraan verbonden moeilijkheden bovendien niet geheel onoverwinnelijk zijn; dat het de meest billijke regeling voor eene suikerbelasting aanbiedt, en dat een der contracterende Staten door ervaring de dengdelijkheid en verkieslijkheid daarvan boven andere stelsels had leeren kennen en het dus tot geen prijs wilde opgeven, — achtte de Regering het niet alleen wenschelijk maar ook noodzakelijk dit stelsel aan te nemen. Ongelijkheid schijnt aan dit stelsel in niet zoo groote mate verbonden te kunnen zijn, en indien men zou vreezen voor eene ongelijkmatige toepassing van het typenstelsel in de verschillende landen, dan zou men daarvoor eene kwade trouw in de ten-uitvoer-legging van het tractaat moeten veronderstellen, welke men wel niet zal willen voorop zetten en welke bovendien tegen elke andere regeling evenzeer zou kunnen worden aangevoerd. Niet aan het typenstelsel op zich zelf, maar aan iedere internationale regeling zou men zoo iets kunnen tegenwerpen. Het gewenschte doel, zoo te regt in het verslag aangegeven, om eene verandering der bestaande onhoudbare wetgeving op de suikerbelasting in den vorm van een verdrag tot stand te brengen, ware op die wijze tevens onbereikbaar geworden. Maar de Regering vreesde die ongelijkheid niet. De ondervinding elders opgedaan, de controle door den handel zelven in de verschillende Staten uit te oefenen, en de belangen der schatkist welke in elk der contracterende landen thans op den voorgrond staan, zijn even zoovele waarborgen dat zoodanige ongelijkheid niet tegen de Nederlandsche industrie zal gekeerd worden. Het is reeds in de andere Kamer opgemerkt, dat het zonderling schijnt, te vreezen dat de belasting-ambtenaren elders niet fiscaal genoeg zullen zijn, en dat het doel, 't welk elk der vier contracterende Staten tot de internationale regeling heeft gebragt, namelijk eene billijke en regtmatige opbrengst uit de suikerbelasting aan de schatkist te verzekeren, bij de toepassing van die regeling zou ter zijde worden gesteld.

De belangen van Engeland en van Nederland zouden sterk uiteenloopen. Het is waar, dat, zoo als de wetgeving thans in Engeland is geregeld, men aldaar vooral belang heeft bij de suiker van mindere qualiteit, terwijl Nederland bijna uitsluitend de markt heeft van de hoogere nommers. Maar men schijnt daarbij niet in het oog te houden dat dit voortspruit uit eene verkeerde wetgeving, die in Engeland de lagere nommers, in Nederland de hoogere beschermt. Verdwijnt die bescherming, zoo als dit behoort, dan zal in beide landen die eenzijdige rigting van den handel ophouden, hun beider belang gelijk zijn en daarin dus geen grond meer tegen het verdrag kunnen worden gevonden.

Eindelijk wordt gezegd dat bij het invoeren van het typenstelsel er behoefte aan meer classificatie zou ontstaan. Maar indien men reeds uit het typenstelsel, zoo als het tractaat het aanneemt, bezwaren voorziet of misbruiken vreest, is het dan wel aan te raden die bezwaren en misbruiken, welke de Regering echter niet zoo zeer ducht, door vermeerdering van klassen nog te doen toenemen? Juist door de classificatie niet meer uit te breiden gelooft de Regering den middenweg te hebben gehouden.

In de tweede plaats wordt gewezen op het bedenkelijke van het voordeel, dat in België en Frankrijk aan de beetwortelsuikerfabricatie wordt toegekend en op het bedongen minimum van aanslag van 1,5 pond per vat sap, hetwelk te laag zou zijn gesteld. Allereerst moet worden opgemerkt, dat in Frankrijk dit voordeel zeker niet kan bestaan, omdat aldaar het abonnement is afgeschaft en de beetwortelfabrieken aangeslagen worden naar de juiste hoeveelheid suiker van elke klasse welke zij voortbrengen. Maar ten andere is het de vraag, of dat minimum werkelijk zoowel in België als hier te lande te laag zou zijn. Men vergete hierbij niet, dat het een abonnement is, zoowel voor gunstige als voor minder gunstige jaren, en dat de beetwortelsuikerfabrikant dit ook heeft te betalen, wanneer minder gelukkige oogst beetwortels zal hebben geleverd van slechtere hoedanigheid. Zeer opmerkelijke voorbeelden van dergelijk verschijnsel zouden zijn bij te brengen. Dat voorts in gunstige jaren 1,8 pond te bereiken ware, wordt wel beweerd doch niet gestaafd; en mogt dit al soms eens bij uitzondering het geval zijn, dan meent de Regering veilig te mogen volhouden, dat dit zeker niet kan plaats hebben gedurende een geheel werkzaizoen: want verkrijgt men al bij den aanvang der jaarlijksche werkzaamheden in eene beetwortelfabriek zulke gunstige resultaten,

over de laatste maanden zullen die zóó veel beneden dat peil blijven, dat inderdaad het minimum van aanslag als gemiddeld cijfer over verschillende jaren niet te laag zal blijken.

Over de differentiele regten op Java op de suiker zal de Kamer de gelegenheid hebben te oordeelen bij de behandeling van het Indisch tarief, terwijl de Regering er meermalen op gewezen heeft, dat zij zich overtuigd houdt, dat de *sur-* en *détaxes* in Frankrijk in het eigenbelang van industrie en handel aldaar weldra zullen verdwijnen.

3. De beteekenis van art. 13 is deze: in elk der contracterende Staten moet het invoerregt voor geraffineerde suiker bepaald worden hoogstens tot het bedrag van den drawback, welke in dien Staat bij den uitvoer voor melis wordt toegekend.

Door „drawback accordé à la sortie du sucre melis” wordt dus de teruggave bedoeld, die in den Staat, waar de *invoer* plaats heeft, wordt toegestaan. In elk land moet de drawback voor geraffineerde suiker gesteld worden op het juiste bedrag der belasting, binnen'slands aldaar op het verbruik van suiker te heffen, ten einde geene premie van uitvoer te verleen; en de invoerregten aldaar op geraffineerde suiker uit de overige drie Staten mogen volgens het verdrag niet hoger zijn dan die belasting en dus niet hoger dan de drawback. De Regering vertrouwt, dat deze opheldering alle vrees zal doen verdwijnen dat art. 13 van het verdrag aanleiding zou kunnen geven tot eene voor onze suikerraffinaderijen nadeelige uitlegging, en dat integendeel de ondervinding al het voordeel zal doen uitkomen voor onze industrie, om in de drie overige Staten geraffineerde suiker te kunnen invoeren tegen een invoerregt, hetwelk volkomen gelijkstaat met de belasting, door de raffinadeurs zelven in die landen te voldoen. Zoo als in de Memorie van Beantwoording aan de Tweede Kamer is gezegd, laat het artikel dan ook geene andere uitlegging toe. De gevoerde onderhandelingen leveren er het bewijs van en eene andere opvatting zou daarmee in lijnregten strijd zijn.

4. Het is der Regering niet duidelijk, hoe er bezwaar kan ontstaan met betrekking tot het heffen der in art. 13 bedoelde regten *door die Staten*, welke zich niet bij het tractaat gevoegd hebben, bijv. die welke tot het Tolverbond behooren. Zoolang deze Staten niet tot het tractaat zijn toegetreden, kan er geen sprake zijn van het heffen *door hen* van de regten, in art. 13 bedoeld.

5. Enkele leden hebben gevraagd, of door de vrijheid, in

art. 4 van het verdrag gegeven, voor de toekomst niet te veel inbreuk zal kunnen gemaakt worden op de eenvormigheid van regten, die men voor dit geheele onderwerp te regt zoo wenschelijk geacht heeft.

De Regering meent daarop te moeten antwoorden, dat elke Staat onder de werking van het verdrag volkomen vrij blijft omtrent het bepalen van het belastingbedrag, en dat er dus in dit opzigt geene eenvormigheid van regten beoogt wordt; 't geen trouwens ook ondoenlijk zou zijn. Maar wat men bedoeld heeft is eenvormigheid in het afschaffen der premien, en in de regeling der belasting bij uitvoer en bij invoer in de verschillende Staten, onafhankelijk van het in elk Staat te heffen belastingbedrag, en de Regering meent dat dit doel zooveel mogelijk door het verdrag is bereikt. Dat overigens in de vrijheid om al of niet eenen *drawback unique* aan te nemen geen bezwaar kan gelegen zijn, is, naar de Regering vertrouwt, voldoende aangewezen in § 7 van het eerste rapport der onderhandelaars.

6. Het staat aan elk der contracterende Staten vrij of het abonnement te kiezen voor de beetwortelsuiker-fabrieken, of die fabrieken aan de contróle te onderwerpen en voor hare voortgebrachte suiker de regten te doen betalen, die moeten worden vastgesteld minstens in verhouding tot de aangenomen rendementen.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

E. CREMERS.

De Minister van Financien,

G. H. BETZ.”

De Commissie van Rapporteurs heeft gemeend dit antwoord te zamen met de aanmerkingen der afdeelingen, aan de Vergadering te moeten mededeelen.

Aldus vastgesteld in de Commissie van Rapporteurs, den 30sten Mei 1865.

SMIT.
VAN EYSINGA.
SASSEN.
VIRULY.